

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 14.9.2005
KOM(2005) 375 lopullinen

2005/0156 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

muuttoliikkeitä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista

(komission esittämä)

PERUSTELUT

EHDOTUKSEN TAUSTAA

- Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevan yhteisön politiikan ja lainsäädännön kehittäminen on tuonut esiin laaja-alaisen ja vertailukelpoisten Euroopan tilastojen tarpeen useissa muuttoliikkeeseen liittyvissä kysymyksissä. Yhteisten turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmien kehittäminen, täytäntöönpano ja seuranta edellyttävät huomattavasti nykyistä korkealaatuisempaa tilastotietoa. Thessalonikissa 20. kesäkuuta 2003 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa todettiin, että turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita Euroopan unionissa koskevan tiedon keräämistä ja analysointia varten tarvitaan entistä tehokkaammat välineet.

Euroopan parlamentti totesi 6. marraskuuta 2003 antamassaan päätöslauselmassa, että oikeudenmukaisen ja tehokkaan yhteisön maahanmuuttopolitiikan kehittämiseen tarvittavien laaja-alaisen tilastojen tuottamiseksi tarvitaan lainsäädäntöä.

- Yleistä

Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen on tehty paljon työtä Euroopan unionin yhteisten turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmien kehittämiseksi. Työ on ollut tärkeä osa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseen tähtäävää kunnianhimoista työohjelmaa, joka on yksi Tampereen Eurooppa-neuvoston vuonna 1999 asettamista ensisijaisista tavoitteista. Komissio julkaisi huhtikuussa 2003 toimintasuunnitelman (KOM(2003) 179 lopullinen)¹, jossa se esitti lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoitteensa turvapaikka- ja maahanmuuttoasioihin liittyvän tilastoinnin kehittämiseksi. Käsillä olevassa ehdotuksessa noudatetaan toimintasuunnitelmassa esitettyä komission aikomusta ottaa käyttöön oikeusperusta näitä tilastoja varten.

- Nykyiset säännökset ehdotuksen alalla/nykyisen lainsäädännön kumoaminen

Turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoja koskevat uudet yhteisön tarpeet tekevät ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta 9. helmikuuta 1976 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 311/76² säännökset vanhentuneiksi, minkä vuoksi se olisi kumottava.

EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET KOHDAT

- Yhteenveto ehdotetuista toimita

Tämän asetuksen tavoitteena on luoda yhteinen kehys turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien yhteisön tilastojen keruuta ja laatimista varten. Jäsenvaltiot tuottavat maahanmuuttotilastoja ja määrittelevät maahanmuuttajan

¹ Komissio hyväksynyt 15.4.2003.

² EYVL L 39, 14.2.1976, s. 1.

tilastoissaan hyvin eri tavoin. Maahanmuuttotilastoihin liittyvät tarpeet ja eri tietolähteiden saatavuus vaihtelevat. Tässä asetuksessa pyritään sovittamaan yhteen hallinnollisten järjestelmien ja tietolähteiden huomattavat erot Euroopassa sekä Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita koskevien vertailukelpoisten tilastojen kasvava tarve. Vaikka tämän lainsäädännön tavoitteena on vähentää määritelmiin ja tietolähteisiin liittyvien erojen vaikutusta tilastojen vertailtavuuteen, on selvää, että yhdenmukaisuuteen on pyrittävä vähitellen. Lainsäädäntöehdotuksessa jäsenvaltiot veloitetaan käyttämään saatavilla olevia tietoja mahdollisimman hyvin. Ehdotuksessa ei kuitenkaan veloiteta jäsenvaltioita ottamaan täysin uusia tietolähteitä käyttöön tai tekemään muutoksia turvapaikka- tai maahanmuuttoasioita koskeviin hallinnollisiin järjestelmiin. Jäsenvaltioiden on kuitenkin selostettava tietolähteen valintansa sekä valitun tietolähteen arvioidut vaikutukset siihen, missä määrin yhdenmukaisia määritelmiä on noudatettu. Näitä tietoja käytetään apuna tilastojen tulkinnassa.

- **Oikeusperusta: EY:n perustamissopimuksen 285 artikla**

Yhteisön tilastojen oikeusperustana on perustamissopimuksen 285 artikla. Neuvosto voi yhteispäätösmenettelyn mukaisesti toimien hyväksyä toimenpiteitä yhteisön toiminnan kannalta tarpeellisten tilastojen tuottamiseksi. Mainitussa artiklassa asetetaan yhteisön tilaston tuottamista koskevat vaatimukset sekä edellytetään puolueettomuuden, luotettavuuden, objektiivisuuden, tieteellisen riippumattomuuden, kustannustehokkuuden ja tilastosalaisuuden noudattamista.

- **Toissijaisuusperiaate**

Nykytilanteessa käytetään monia erilaisia muuttoliikkeeseen liittyviä tilastollisia määritelmiä ja käsitteitä. Tämä estää vertailukelpoisten maahanmuuttotilastojen tuottamisen. Yhdenmukaisiin määritelmiin perustuvia tietoja on useiden vuosien ajan yritetty kerätä tekemällä useita epävirallisia sopimuksia, mutta jäsenvaltiot eivät ole soveltaneet näitä määritelmiä. EY:n perustamissopimuksen 5 artiklan toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot eivät voi yksin toimien riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitetta eli yhdenmukaisten yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttotilastojen systemaattista tuotantoa, ja tämän vuoksi ne voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla. Euroopan parlamentti totesi 6. marraskuuta 2003 tekemässään päätöslauselmassa, että maahanmuuttotilastojen kehittäminen edellyttää jatkossa lainsäädäntöä. Maahanmuuttajien määrän laskennan parantamisen lisäksi tarvitaan yhä enemmän ja parempia tietoja maahanmuuttajia koskevasta demografisesta ja sosioekonomisesta tilanteesta. Esimerkiksi laittoman maahanmuuton torjuntatoimiin liittyvien tilastojen osalta on tärkeää kehittää tiedonkeruuta niin, että kyseisten henkilöiden iästä ja sukupuolesta saadaan tietoa. Näitä tietoja, joita ei tällä hetkellä ole saatavilla, tarvitaan ihmiskauppaa koskevan politiikan arviointia varten. Parempaa sosioekonomista tietoa tarvitaan vastaavasti tutkimustarkoituksiin, esimerkiksi tutkittaessa maahanmuuttajien kotoutumista ja osallistumista työmarkkinoille.

Jäsenvaltioiden toiminta yksin ei riitä varmistamaan oikeudenmukaisen ja tehokkaan turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevan yhteisön politiikan kehittämistä ja seurantaa varten tarvittavien vertailukelpoisten tilastojen saatavuutta. Maahanmuuton merkitys useilla politiikan aloilla lisääntyy koko ajan ja sen vuoksi jäsenvaltiot tarvitsevat asiaa koskevia luotettavia ja vertailukelpoisia tilastoja. Maahanmuuttoa

koskevaa luotettavaa tietoa tarvitaan esimerkiksi ennustettaessa työmarkkinatilanteen kehitystä. Jäsenvaltioiden toimet yksin, ilman Euroopan unionin tason koordinoitua ja yhdenmukaistamista, eivät tarpeeksi riittävästi ja tehokkaasti täytä tätä tarvetta.

Yhdenmukaisten yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttotilastojen käyttöönotto on monimutkainen menettely, jossa on otettava huomioon politiikan suunnittelun tilastotarpeet, kansainväliset käytännöt ja suositukset sekä määritelmien soveltamiseen kussakin jäsenvaltiossa liittyvät käytännön asiat. Tämä edellyttää Euroopan tasolla tapahtuvaa kuulemistä, koordinoitua ja suunnittelua, joka sopii parhaiten komission tehtäväksi. On olennaista, että yhteisön lainsäädännön ja politiikan kehityksen ja täytäntöönpanon seurantaan varten on saatavilla koko EU:n kattavia tietoja. Nykykäytäntö ei riittävällä tavalla takaa kaikissa tapauksissa tietojen yhdenmukaista toimittamista ja levittämistä säännöllisesti, oikea-aikaisesti ja nopeasti, eikä niiden julkista saatavuutta. Ehdotettavan lainsäädännön nojalla kerättävät tilastotiedot ovat niin pitkälti kuin mahdollista kansainvälisiä muuttoliikkeitä koskevia tilastotietoja varten laadittujen Yhdistyneiden Kansakuntien suositusten mukaisia. Kyseiset tilastotiedot perustuvat suurelta osin Eurostatin olemassa oleviin vuosittain kerättäviin maahanmuuttotietoihin sekä turvapaikka-asioista ja laittoman maahanmuuton torjuntatoimista kuukausittain kerättäviin tietoihin. EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten laillinen maahanmuutto sisältyy lisäksi ehdotukseen. Se on aihe, joka on myös useiden lainsäädäntöön ja politiikkaan liittyvien komission aloitteiden kohteena.

Vaikka komissio on monilla muilla kuin lainsäädäntökeinoilla laajalti pyrkinyt parantamaan koordinoitua alalla, jäsenvaltiot eivät ole onnistuneet yksin toimien toimittamaan komissiolle vertailukelpoisten yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttotilastojen laatimista varten tarvittavia yhdenmukaisia tietoja. Viime vuosien kehityksestä ja parannuksista huolimatta saatavilla olevat turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevat Euroopan tilastot eivät ole riittävät lainsäädännön ja politiikan valmistelua ja seurantaan varten. Erityisen huolestuttavaa on tietojenkeruusta puuttuvien tietojen suuri määrä. Myös yhdenmukaisuudessa on vakavia puutteita sekä käytettyjen tietolähteiden että tilastoissa sovellettavien määritelmien osalta.

Vaikka yhteisön tilastojen tiedonkeruun järjestäminen onnistuu helpoiten komissiolta, jäsenvaltiot ovat täysin toimivaltaisia vastaamaan kansallisten tilastojärjestelmien organisoinnista ja toiminnasta. Ehdotus koskee ainoastaan niitä kansainvälisiä turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoja, jotka on määrä toimittaa komissiolle yhteisön tilastojen tuottamista varten. Ehdotuksella ei ole minkäänlaista suoraa vaikutusta kansallisiin tarkoituksiin laadittavien tilastojen tai muiden väestötilastojen, kuten jäsenvaltioiden sisäistä muuttoliikettä koskevien tilastojen tuottamiseen. Tätä koskevat säännöt on annettu yhteisön tilastoista 17. helmikuuta 1997 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 322/97³.

Tätä lainsäädäntöä pidetään olennaisena toimenä pyrittäessä parantamaan yhdenmukaisten yhteisön tilastojen saatavuutta aiheesta, joka on sekä Euroopan unionin että jäsenvaltioiden tasolla määritelty hyvin ensisijaiseksi. Asetuksen ja sen

³ EYVL L 52, 22.2.1997, s. 61. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 6).

täytäntöönpanotoimenpiteiden käyttöönoton epäonnistumisella olisi vakava kielteinen vaikutus politiikan kehittämiseen ja seurantaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa säädetään vain tämän tavoitteen saavuttamisen edellyttämistä vähimmäisvaatimuksista eikä siinä mennä pidemmälle kuin on tämän vuoksi tarpeen. Maahanmuuttotilastojen tuottamiseen käytettävät tietolähteet vaihtelevat EU:n alueella, joten ei ole toteuttamiskelpoista säätää tietyn tietolähteen käyttämisestä jokaisessa jäsenvaltiossa. Tavoitteena on sen sijaan antaa lainsäädännöllä kansallisille viranomaisille tietty liikkumavara käyttää parhaiten saatavilla olevia tietolähteitä yhdenmukaisiin määritelmiin perustuvien tilastojen tuottamiseksi. Tärkeää on toimittaa yksityiskohtaiset metatiedot, joiden avulla käytetyt tietolähteet voidaan selittää ja joiden avulla voidaan arvioida kyseisten tietolähteiden mahdolliset vaikutukset siihen, missä määrin tilastot ovat yhdenmukaisten määritelmien mukaisia.

Asetusehdotus koskee ainoastaan turvapaikka- ja maahanmuuttoasioihin liittyviä yhdenmukaisia tilastomääritelmiä. Jäsenvaltiot voivat edelleen kerätä vapaasti kyseisiä tilastoja sopivien kansallisten tietolähteiden avulla, kansalliset tilastojärjestelmät ja käytännöt huomioon ottaen. Ehdotuksessa ei veloiteta tekemään muutoksia turvapaikka- ja maahanmuuttoasioihin liittyviin hallinnollisiin järjestelmiin. Kansallisella tasolla vastuu turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoista on useilla eri virastoilla. Myönteistä on, että tämä lainsäädäntö voi joidenkin jäsenvaltioiden osalta sisältää eräitä parannuksia niiden nykyiseen maahanmuuttotilastointiin – esimerkkinä lisämuuttujien keruu tai tiedon saatavuuteen liittyvän viiveen pieneneminen. Eurostat jatkaa kiinteää yhteistyötä asiasta vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa ja pyrkii minimoimaan puiteasetuksen ja sitä seuraavien komission täytäntöönpanotoimenpiteiden mahdollisesti aiheuttamat vaikeudet.

TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta yhteisön talousarvioon.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

muuttoliikkeitä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 285 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁴,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁵,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁶,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁷,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Oikeus- ja sisäasioita käsittelevä 28. ja 29. päivänä toukokuuta 2001 kokoontunut neuvosto katsoi turvapaikka- ja maahanmuuttoalan tilastotietojen yhteisestä analyysistä ja tehostetusta vaihdosta antamissaan päätelmissä, että tilastojen tulevia parantamistoimia varten tarvitaan laaja-alainen ja yhtenäinen kehys.
- (2) Komissio antoi huhtikuussa 2003 tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille toimintasuunnitelman esittämiseksi muuttoliikkeitä koskevien yhteisön tilastotietojen keräämistä ja analysointia varten⁸. Siihen sisältyi useita tärkeitä muutoksia, joiden tarkoituksena oli parantaa kyseisten tilastojen kattavuutta ja yhdenmukaisuutta. Komissio pyrkii toimintasuunnitelman mukaisesti tekemään lainsäädäntöehdotuksen yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoista.
- (3) Thessalonikissa 20 päivänä kesäkuuta 2003 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa todettiin entistä tehokkaampien välineiden tarve turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita Euroopan unionissa koskevan tiedon keräämistä ja analysointia varten.

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁸ KOM(2003) 179.

- (4) Euroopan parlamentti totesi 6 päivänä marraskuuta 2003 antamassaan päätöslauselmassa, että yhteisön oikeudenmukaisen ja tehokkaan maahanmuuttopolitiikan kehittämiseen tarvittavien laaja-alaisten tilastojen tuottamiseksi tarvitaan lainsäädäntöä. Päätöslauselma tukee komission suunnitelmia tehdä turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoja koskeva lainsäädäntöehdotus.
- (5) Euroopan unionin laajentuminen on lisännyt muuttoliikkeeseen liittyvän ilmiön maantieteellistä ja poliittista ulottuvuutta. Se on myös lisännyt entisestään täsmällisten, oikea-aikaisten ja yhdenmukaisten tilastotietojen tarvetta. Lisäksi maahanmuuttajien ammasteista, koulutuksesta, loppututkinnoista ja työkokemuksesta tarvitaan yhä enemmän tilastotietoa.
- (6) Yhdenmukaiset ja vertailukelpoiset yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttotilastot ovat olennaisia turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita ja henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön lainsäädännön ja politiikan seuraamiseksi ja kehittämiseksi.
- (7) On syytä tehostaa turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien tilastotietojen vaihtoa ja parantaa yhteisön tilastojen laatua sekä laatimisen että esittämisen osalta, sillä toiminta on tähän mennessä perustunut epävirallisiin sopimuksiin.
- (8) On olennaisen tärkeää, että yhteisön lainsäädännön ja politiikan kehityksen ja täytäntöönpanon seuranta varten on saatavilla koko EU:n kattavia tietoja. Nykykäytännön avulla ei yleensä voida taata riittävällä tavalla, että yhdenmukaisia tietoja toimitetaan ja levitetään kaikissa tapauksissa yhtä säännöllisesti, oikea-aikaisesti ja nopeasti.
- (9) Turvapaikka- ja maahanmuuttotilastoihin liittyvät uudet yhteisön tarpeet tekevät ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta 9 päivänä helmikuuta 1976 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76⁹ säännökset vanhentuneiksi.
- (10) Asetus (EY) N:o 311/76 olisi näin ollen kumottava.
- (11) Koska muuttoliikkeitä ja kansainvälistä suojelua koskevien yhteisön tilastojen keruuta ja laatimista koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamista varten toteutettavan toimen tavoitteita ei voida riittävällä tasolla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (12) Yhteisön tilastoista 17 päivänä helmikuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 322/97 muodostaa viitekehyksen tämän asetuksen säännöksille. Sen mukaan tilastojen laatimisessa on noudatettava puolueettomuutta, luotettavuutta, objektiivisuutta, tieteellistä riippumattomuutta, kustannustehokkuutta ja tilastosalaisuutta¹⁰.

⁹ EYVL L 39, 14.2.1976, s. 1.

¹⁰ EYVL L 52, 22.2.1997, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (13) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY¹¹ mukaisesti.
- (14) Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1989 tehdyllä neuvoston päätöksellä 89/382/ETY¹² perustettua tilasto-ohjelmakomiteaa on kuultu mainitun päätöksen 3 artiklan mukaisesti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tarkoitus

Tässä asetuksessa vahvistetaan yhteiset säännöt yhteisön tilastojen keruuta ja laatimista varten seuraavilta aihealueilta:

- a) maahanmuutto jäsenvaltioiden alueelle ja maastamuutto jäsenvaltioiden alueelta, myös muuttovirrat yhden jäsenvaltion alueelta toisen jäsenvaltion alueelle sekä muuttovirrat jäsenvaltion alueen ja kolmannen maan alueen välillä,
- b) jäsenvaltioiden alueella tavanomaisesti oleskelevien luonnollisten henkilöiden kansalaisuus ja syntymämaa,
- c) maahanmuuttoon, oleskeluluvan myöntämiseen, kansalaisuuteen, turvapaikkaan ja muihin kansainvälisen suojelun muotoihin sekä laittoman maahanmuuton estämiseen liittyvät hallinnolliset ja oikeudelliset menettelyt ja prosessit.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'tavanomaisella oleskelupaikalla' paikkaa, jossa henkilö yleensä viettää päivittäisen lepoaikansa, huolimatta väliaikaisesta poissaolosta vapaa-ajan, lomien, ystävä- ja sukulaisvierailujen, liiketoiminnan, terveydenhoidon tai uskonnollisten pyhiinvaellusmatkojen vuoksi,
- b) 'maahanmuutolla' toimea, jolla luonnollinen henkilö siirtää tavanomaisen oleskelupaikkansa jäsenvaltion alueelle ajanjaksoksi, joka on tai jonka odotetaan olevan vähintään 12 kuukautta, kun hänen tavanomainen oleskelupaikkansa on aikaisemmin ollut toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa,
- c) 'maastamuutolla' toimea, jolla luonnollinen henkilö, jolla on aikaisemmin ollut tavanomainen oleskelupaikka jäsenvaltion alueella, lakkaa pitämästä

¹¹ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

¹² EYVL L 181, 28.6.1989, s. 47.

tavanomaista oleskelupaikkaansa tässä jäsenvaltiossa ajanjaksoksi, joka on tai jonka odotetaan olevan vähintään 12 kuukautta,

- (d) 'maahanmuuttajalla' luonnollista henkilöä, joka muuttaa maahan,
 - e) 'maastamuuttajalla' luonnollista henkilöä, joka muuttaa pois maasta,
 - f) 'pitkään oleskelleella kolmannen maan kansalaisella' neuvoston direktiivin 2003/109/EY¹³ 2 artiklan b kohdan määritelmän mukaista maassa pitkään oleskellutta kolmannen maan kansalaista
 - g) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöitä, jotka eivät ole perustamissopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin kansalaisia, kansalaisuudettomat henkilöt mukaan luettuina,
 - h) 'kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella' neuvoston direktiivin 2004/83/EY¹⁴ 2 artiklan g kohdan määritelmän mukaista kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta,
 - i) 'pakolaisasemalla' neuvoston direktiivin 2004/83/EY 2 artiklan g kohdan määritelmän mukaista pakolaisasemaa,
 - j) 'toissijaisella suojeluasemalla' neuvoston direktiivin 2004/83/EY 2 artiklan f kohdan määritelmän mukaista toissijaista suojeluasemaa,
 - k) 'perheenjäsenillä' neuvoston direktiivin 2003/343/EY¹⁵ 2 artiklan i kohdan määritelmän mukaista perheenjäsentä,
 - (l) 'tilapäisellä suojelulla' neuvoston direktiivin 2001/55/EY¹⁶ 2 artiklan määritelmän mukaista tilapäistä suojelua,
 - m) 'ilman huoltajaa olevalla alaikäisellä' neuvoston direktiivin 2004/83/EY 2 artiklan i kohdan määritelmän mukaista ilman huoltajaa olevaa alaikäistä,
 - n) 'uudelleensijoittamisella' sitä, että kolmannen maan kansalaiselle annetaan kansallisen tai yhteisön uudelleensijoittamisohjelman puitteissa lupa oleskella yhdessä jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua varten.
2. Tarvittaessa 1 kohdan määritelmiä voidaan mukauttaa 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
3. Tässä asetuksessa tarkoitettujen tilastojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi voidaan edellä 1 kohdassa annettujen määritelmien lisäksi antaa lisämääritelmiä 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

¹³ EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44.

¹⁴ EUVL L 304, 30.9.2004, s. 12.

¹⁵ EYVL L 50, 25.2.2003, s. 1.

¹⁶ EYVL L 212, 7.8.2001, s. 1.

4. Se, että yksi tai useampi 1 kohdan määritelmässä tarkoitetuista säädöksistä ei sido jotain jäsenvaltiota, ei vapauta kyseistä jäsenvaltiota toimittamasta tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tilastoja.

3 artikla

Kansainvälistä maahanmuuttoa, tavanomaisesti oleskelevaa väestöä ja kansalaisuuden myöntämistä koskevat tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat tilastotiedot lukumäärinä:
- a) kyseisen jäsenvaltion alueelle muuttaneet maahanmuuttajat eriteltynä seuraavasti:
 - i) kansalaisuus ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - ii) syntymämaa ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - iii) edellisen tavanomaisen oleskelupaikan sijaintimaa ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - b) kyseisen jäsenvaltion alueelta muuttaneet maastamuuttajat eriteltynä seuraavasti:
 - i) kansalaisuus ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - ii) syntymämaa ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - iii) seuraavan tavanomaisen oleskelupaikan sijaintimaa ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - c) luonnolliset henkilöt, joilla on tavanomainen oleskelupaikka kyseisessä jäsenvaltiossa eriteltynä seuraavasti:
 - i) kansalaisuus ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - ii) syntymämaa ikäryhmän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna,
 - d) luonnolliset henkilöt, joille on myönnetty jäsenvaltion kansalaisuus ja joilla on aikaisemmin ollut toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan kansalaisuus tai jotka ovat aikaisemmin olleet kansalaisuudettomia, eriteltynä ikäryhmän ja sukupuolen mukaan ja kyseisten henkilöiden aikaisemman kansalaisuuden mukaan sekä sen mukaan, onko henkilö aikaisemmin ollut kansalaisuudeton.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) 10 kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Vuosi 2006 on ensimmäinen viitevuosi.

Kansainvälistä suojelua koskevat tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat tilastotiedot lukumäärinä:
 - a) henkilöt, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tai jotka on merkitty perheenjäseniksi tällaiseen hakemukseen,
 - b) henkilöt, jotka ovat viitevuoden päättyessä kansallisen viranomaisen käsiteltävänä olevan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen piirissä,
 - c) ensimmäiset päätökset, joissa kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset on hylätty, mukaan luettuina päätökset hakemusten käsittelemättä jättämisestä ja perusteettomiksi toteamisesta,
 - d) pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat ensimmäiset päätökset,
 - e) toissijaisen suojeluaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat ensimmäiset päätökset,
 - f) tilapäisen suojelun myöntämistä tai peruuttamista koskevat ensimmäiset päätökset,
 - g) muut humanitaarisista tai muista kansalliseen lainsäädäntöön perustuvista syistä annettavan oleskeluluvan myöntämistä, epäämistä tai peruuttamista koskevat ensimmäiset päätökset,
 - h) kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset, jotka on peruutettu.

Tilastot on eriteltävä kyseisten henkilöiden ikäryhmän ja sukupuolen mukaan sekä kansalaisuuden mukaan. Ne on laadittava yhden kalenterikuukauden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) kahden kuukauden kuluessa viitekuukauden päättymisestä. Tammikuu 2006 on ensimmäinen viitekuukausi.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat tilastot lukumäärinä:
 - a) kansainvälisen suojelun hakijat, jotka asiasta vastaava kansallinen viranomainen katsoo ilmaa huoltajaa oleviksi alaikäisiksi,
 - b) kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten hylkäämispäätökset, mukaan luettuina päätökset hakemusten käsittelemättä jättämisestä tai perusteettomiksi toteamisista, jotka hallinto- tai oikeusviranomainen on tehnyt muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä,
 - c) pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat päätökset, jotka hallinto- tai oikeusviranomainen on tehnyt muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä,

- d) toissijaisen suojelun myöntämistä tai peruuttamista koskevat päätökset, jotka hallinto- tai oikeusviranomainen on tehnyt muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä,
- e) tilapäisen suojelun myöntämistä tai peruuttamista koskevat päätökset, jotka hallinto- tai oikeusviranomainen on tehnyt muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä,
- f) muut hallinto- tai oikeusviranomaisen muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä tekemät päätökset, jotka koskevat humanitaarisista tai muista kansalliseen lainsäädäntöön perustuvista syistä annettavan oleskeluluvan myöntämistä, epäämistä tai peruuttamista,
- g) asetuksen (EY) N:o 343/2003 ja komission asetuksen (EY) N:o 1560/2003¹⁷ soveltamisalaan kuuluvat pyynnöt ja siirrot,
- h) jäsenvaltioon uudelleensijoitettaviksi valitut henkilöt.

Tilastot on eriteltävä ikäryhmän ja sukupuolen sekä kansalaisuuden mukaan. Ne on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) kolmen kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Vuosi 2006 on ensimmäinen viitevuosi.

5 artikla

Laittoman maahantulon ja maassa oleskelun ehkäisemistä koskevat tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat tilastotiedot lukumäärinä:
 - a) kolmannen maan kansalaiset, joilta maahantulo jäsenvaltion alueelle on evätty ulkorajalla,
 - b) kolmannen maan kansalaiset, joiden on todettu olevan jäsenvaltion alueella kansallisen maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön mukaan laittomasti.

Tilastot on eriteltävä ikäryhmän ja sukupuolen sekä kansalaisuuden mukaan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) kolmen kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Vuosi 2006 on ensimmäinen viitevuosi.

6 artikla

Oleskelulupia ja kolmannen maan kansalaisten oleskelua koskevat tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat tilastot lukumäärinä:

¹⁷ EUVL L 222, 5.9.2003, s. 3.

- a) Kolmannen maan kansalaisille myönnettyjen oleskelulupien lukumäärä eriteltynä seuraavasti:
- i) viitejakson aikana myönnettyt oleskeluluvat, joilla henkilölle on myönnetty oleskelulupa ensimmäistä kertaa, eriteltynä kansalaisuuden, oleskeluluvan myöntämisperusteen ja oleskeluluvan voimassaolon pituuden mukaan,
 - ii) viitejakson aikana myönnettyt oleskeluluvat, jotka on myönnetty henkilön muuttaessa maahanmuuttoasemaansa tai oleskeluperustetta, eriteltynä kansalaisuuden, oleskeluluvan myöntämisperusteen ja oleskeluluvan voimassaolon pituuden mukaan,
 - iii) viitepäivänä voimassaolevat oleskeluluvat (myönnettyjen oleskelulupien, joita ei ole peruutettu ja jotka eivät ole lakanneet olemasta voimassa lukumäärä), eriteltynä kansalaisuuden, oleskeluluvan myöntämisperusteen ja oleskeluluvan voimassaolon pituuden mukaan,
- b) pitkään oleskelleiden kolmannen maan kansalaisten lukumäärä, eriteltynä kansalaisuuden mukaan.
2. Jos jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön ja hallinnollisten menettelyjen mukaan on mahdollista myöntää oleskeluluvan asemesta erilaisia pitkiä viisumeita tai maahanmuuttaja-asema, kyseisten viisumien ja myönnettyjen maahanmuuttaja-asemien lukumäärä on lisättävä 1 kohdassa tarkoitettuihin tilastoihin.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) kuuden kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Vuosi 2006 on ensimmäinen viitevuosi.

7 artikla

Paluuta koskevat tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) niiden kolmannen maan kansalaisten lukumäärää koskevat tilastot, jotka palaavat siihen maahan, josta he ovat peräisin tai jonka kautta he ovat tulleet tai muuhun kolmanteen maahan joko vapaaehtoisesti tai määräyksellä sellaisen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tai säädöksen perusteella, jossa paluuveto määrätään, eriteltynä ikäryhmän ja sukupuolen sekä kansalaisuuden mukaan.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle (Eurostatille) kolmen kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Vuosi 2006 on ensimmäinen viitevuosi.

Lisäerittelyt

1. Jäljempänä luetellaan lisäerittelyt, joista komissio voi säätää 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, seuraavien tilastojen osalta:
 - a) edellä 3 artiklassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:
 - i) työllisyystilanne,
 - ii) ammatti,
 - iii) toimiala,
 - iv) koulutustaso,
 - v) ensimmäinen maahantulo vuosi,
 - b) edellä 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:

nykyisen tavanomaisen oleskelupaikan alue,
 - c) edellä 4 artiklassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:
 - i) hallinnollisten päätösten kohteena olevien henkilöiden lukumäärä,
 - ii) haetun suojelun luokka,
 - iii) hakemuksen jättövuosi,
 - d) edellä 5 artiklassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:
 - i) maahantulon epäämisperusteet tai maan rajoilta tavatut laittomat maahanmuuttajat,
 - ii) maahantulon epäämisen paikka tai paikka, jossa maan rajoilta on tavattu laitton maahanmuuttaja,
 - e) edellä 6 artiklassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:
 - i) vuosi, jona oleskelulupa myönnettiin ensimmäisen kerran,
 - ii) ammatti,
 - iii) toimiala,
 - iv) ikä,
 - v) sukupuoli,
 - f) edellä 7 artiklassa tarkoitetut tilastot, eriteltynä seuraavasti:

paluun syy.
2. Päättyessään onko lisäerittelyistä tarpeen säätää 1 artiklan mukaisesti komissio ottaa huomioon kyseisen tiedon tarpeen yhteisön politiikan kehittämisen ja seuraamisen kannalta sekä saatavilla olevat sopivat tietolähteet.

9 artikla

Tietolähteet ja laatustandardit

1. Tilastojen on perustuttava seuraaviin tietolähteisiin kansallisten lakien ja käytäntöjen mukaisesti ja sen mukaan, miten niitä on jäsenvaltiossa saatavana.
 - a) hallinnollisia ja oikeudellisia toimia koskevat rekisterit,
 - b) hallinnollisiin toimiin liittyvät rekisterit,
 - c) luonnollisia henkilöitä koskeva rekisteri tai kyseisen väestön tiettyä alaryhmää koskevat rekisterit,
 - d) väestölaskentatiedot,
 - e) otantatutkimukset,
 - f) muut sopivat lähteet,
2. Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle (Eurostatille) käytetyt tietolähteet, niiden valintaperusteet ja vaikutukset tilastojen laatuun.
3. Jäsenvaltioiden on komission (Eurostatin) pyynnöstä toimitettava sille kaikki tilastotietojen laadun, vertailtavuuden ja täydellisyyden arviointia varten tarvittavat tiedot.
4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle (Eurostatille) viipymättä tämän asetuksen nojalla toimitettuihin tilastoihin tehdyt tarkistukset ja korjaukset sekä kaikki käytettyihin tietolähteisiin ja menetelmiin liittyvät muutokset.
5. Tietojen asianmukaisista toimittamismuodoista säädetään 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

10 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

Tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten tarvittavat toimenpiteet, taloudellisten ja teknisten muutosten huomioon ottamiseksi tehdyt toimenpiteet mukaan luettuina, hyväksytään 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Näihin toimenpiteisiin kuuluvat erityisesti:

- a) edellä 2 artiklassa tarkoitettu määritelmien mukauttaminen ja lisämääritelmien antaminen,
- b) edellä 8 artiklassa tarkoitetut muuttujiin sovellettavat lisäerittelyt ja erittelytasot,
- c) tiedon toimittamista komissiolle koskevat määräajat,
- d) tarkkuutta ja laatustandardeja koskevat säännöt,
- e) edellä 9 artiklassa tarkoitettuja sopivia tiedontoimittamismuotoja koskevat säännöt.

11 artikla

Menettely

1. Komissiota avustaa päätöksen 89/382/ETY, Euratom 1 artiklalla perustettu tilasto-ohjelmakomitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

12 artikla

Kertomus

Komissio antaa viiden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen joka kolmas vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen mukaisesti laadituista tilastoista ja niiden laadusta.

13 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (ETY) N:o 311/76.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja